

342887

俄汉教学辞典

上 册

(试印本)

四川外国语学院俄语系编



商 务 印 书 馆

# 俄汉教学辞典

上 册

(试印本)

四川外国语学院俄语系编

商 务 印 书 馆

1963 年·北京

# 俄汉教学辞典

上 册

(試印本)

四川外国语学院俄语系编

商 务 印 书 馆 出 版

北京复兴门外翠微路

(北京市书刊出版业营业登记证字第197号)

新华书店北京发行所发行 各地新华书店经售

中国工业出版社第一印刷厂印装

统一书号：9017·326

1963年3月初版 开本787×1092 1/16

1963年3月北京第1次印刷 字数1,312千字

印张 52 3/16 印数 1—8,000册

定价(11)9.70元

## 前　　言

这部《俄汉教学辞典》是供我国高等学校俄罗斯语言文学专业的教师和学生，以及中等学校俄语教师教学参考用的工具书。编者试图通过本辞典反映四川外国语学院俄语系十多年来俄语教学的点滴体会和经验，针对我国学生学习俄语的特点，解决一部分实际的困难问题。我们设想，现在已经有了俄语详解辞典和俄汉双解翻译辞典，再配上这样一部辞典，就有可能进一步满足教学的实际需要。

编这样一部教学用的工具书是我们多年来的愿望，只是到了1958年，在党的建设社会主义的总路线、大跃进、人民公社的三面红旗的鼓舞下才开始实现。我们从1958年开始编写，半年内完成了近4,000词条的初稿，随后又用了两年左右的时间，对其中的一部分（约1,200词条）进行了加工。现将这部分先行出版试用。这是我系师生在党的领导下辛勤劳动的初步成果。

在这部辞典里，我们选择了一部分较难掌握的常用词和词义，用译义和释义相结合的方法阐明词义实质；对基本的同义词和近义词作了分析，对词的语法、修辞、语音和搭配能力等用法特征作了注释，列举了一些常见的误用情况，指出了正确的说法。此外，还提供了较多的词组和例句，作为例证，供讲解使用和模仿运用。

编辑这部《俄汉教学辞典》是一项初创的工作，在编写时因为缺乏蓝本可以依据，对于某些词的阐释、搭配能力和用法所作的说明可能不够全面；同时对于这部辞典在教学上的实用价值，因为还没有经过具体的实践，尚难加以肯定。基于上述原因，我们先将这部辞典作为试印本出版，全书分上下两册，共收词1,200条（上下册各半）供高等学校和中等学校俄语教师参考，希望经过一定时期的试用，广泛征求各方面的意见，以便进一步修订。

这部辞典是我系全体教师集体编的，高年级学生参加了一部分收集资料的工作，担任主编的有：蒋锡淮、牟绪典、任醒云和桑抗等同志。

在工作中承苏联专家 В. В. Осокин，苏联教员 З. И. Трофимова，А. И. Ямпольская，А. И. Смирнова，Р. М. Соколова，К. Ф. Бирюкова，А. Ф. Бирюкова，以及商务印书馆翟耀珍等同志给了不少的帮助，我们在此一并表示谢意。

所有意见和建议请寄商务印书馆。

四川外国语学院俄语系

1962年7月

## 凡例

### 一、內容總說：

1. 本辭典是一部試編的供我国高等学校俄罗斯語言文学专业的教师和学生及中等学校俄語教师用的教学参考书，共約收 1,200 个詞，大都是較常用的詞，有一小部分是較难掌握的消极詞汇。固定詞組暫未收入。
2. 本辭典对每个詞的實質意义和用法都作了注解和說明，并同一些意义相近的詞作了辨異；同时提供了較多的詞組和例句作为例証，对每个詞义提供的詞組一般都在10个以上，例句在5个以上，詞組和例句的搭配不相重复。此外，本辭典針對中国人学俄語的特点，列举了一些常見的誤用情况，注明了正确的說法。
3. 本辭典的对象是具有基础俄語知識的讀者，因而对于詞的一些基本的讀音、注釋、詞形变化、詞类划分等等，除特殊者外，一概从略。但是为了帮助讀者正确发音，除了单音节詞、字母 ё、大写字母和表示支配要求的 *когочего, кому-чему, куда* 等詞以外，辭典中的俄語詞都标出了重音。
4. 本辭典对每个詞义都列出了一般常見的譯义，意义相近的譯义用逗号隔开，意义較远的譯义用分号隔开。
5. 本辭典注释栏中除对每个詞义的實質意义作出注释外，并在搭配范围，語法、語音特点，修辭色彩，汉语譯法上也都扼要地加以說明，另外，还对比和區別了一些同義詞和近義詞，并举出了简单的例証，有些对比还采用了图表形式。
6. 为了充分揭示某些詞（主要是不及物动詞）的搭配能力，在詞組栏中列出了一部分意義简单、仅仅表明搭配能力的短句（有主語和謂語，个别还带有次要成分），如 *одежда высохла* 衣服干了（*высохнуть* 詞条中）；*вода движет машину* 水力推动机器（*движать* 詞条中）；*кровь брызжет из раны* 血从伤口涌出（*брьзгать* 詞条中）。
7. 本辭典所举出的誤用情况一般都是我国学生学习俄語詞汇时常見的錯誤，包括詞的誤用，搭配不当，接格要求錯誤，动詞时、体用錯以及整个句子結構錯誤等等。誤用情况有三种：一种是純粹用錯（后面附有“应为”字样）；一种是邏輯上可說、但习惯上或在具体上下文中不說（后面附有“最好說”字样）；另一种是邏輯上、习惯上都可以說，但不常說（后面附有“常說”字样）。誤用情况栏中主要是主詞的誤用，但也列有与主詞有关的其他詞的誤用情况，如 *билёт* 詞条中：旅客們，买票啦！*Покупайте билет*（常用 *берите билет* 或 *получайте билет*），*граждане！* 即是。誤用情况均以汉语开始，后面附俄語。
8. 本辭典的例句一部分选自馬克思列宁主义經典著作和俄罗斯苏維埃的文学作品，一部分是自編或改編的例句。少數例句选自报章杂志或录自其他参考书籍。本辭典的主要参考书有：
  - 1) 刘澤荣主編《俄汉大辭典》，1960年商务印书館出版。

- 2) 苏联科学院俄语研究所编的四卷本《俄语辞典》。  
(Словарь русского языка тт. I—II, Академия Наук СССР, Институт русского языка.)
- 3) 乌沙科夫主编的《俄语详解辞典》。  
(Толковый словарь русского языка Д. Н. Ушакова.)
- 4) 苏联科学院俄语研究所编的《现代俄语标准语大辞典》(1—11卷)。  
(Словарь современного русского литературного языка тт. I—XI. Академия Наук СССР, Институт русского языка.)
- 5) 奥哲果夫编的《俄语辞典》(1953年版)  
(Словарь русского языка С. И. Ожегова.)
- 6) 《俄英学校与教育学辞典》(1959年版)  
(Русско-английский школьно-педагогический словарь А. И. Розенмана.)
- 7) 《俄语同义词简明辞典》(1956年版)  
(Краткий словарь синонимов русского языка В. Н. Клюевой.)
- 8) 《俄语标准音和重音辞典》(1959年版)  
(Русское литературное произношение и ударение Р. И. Аванесова и С. И. Ожегова.)
- 9) 《苏联大百科全书》(1—49卷)  
(Советская большая энциклопедия тт. 1—49)
- 10) 《苏联百科辞典》(3卷本)  
(Энциклопедический словарь в трёх томах)

## 二、排列顺序：

1. 本辞典的词条按俄文字母顺序排列。
2. 本辞典以一个词为一个词条，多义词逐义列成分条，以罗马数字 I. II. III... 为序。
3. 每一词条（多义词的每一分条）排列顺序是：  
    词名——支配要求——译义——注释——词组——误用情况——例句。除词名、支配要求、译义外，分别标以[注]、[词组]、[误]、[例]等字样。

## 三、符号、字体说明：

1. 误用情况和例句中的斜体词表示误用的词和引证的主词。
2. 波形号～代表词组中引证的主词，一般变化形式随～之后标出，变化特殊的写出全词的形式，如 времён, 动词的命令式、形动词、副动词均不用～代替，而写出全词。主词是动词时，～代表两个体（完成体和未完成体），否则写出原词，用～代表两个体的情况下，词组依词条首词的体附译文。
3. 圆括号（ ）表示里面的词是：
  - 1) 对上下文的注解，例如：(правило 谚条注释中) устáв 是规定某一较大组织（如党、团、工会、公社）的机构和活动的一套条文…；(перенести 谚条误例中) 把椅子搬过来！Перенеси (应为 принеси 或 поднеси) сюдá стул！(用 перенести 可理解为从另一房间搬到这个房间来，移动的距离较大)。
  - 2) 可加可不加的词，例如 (предстáвить 谚条词组中)

предстáвить прóпуск 拿出通行証（让检查）。

- 3) 可以互換的詞句，例如：(прáвильный 詞條詞組中) прáвильное ко-  
лебáние 有規律的（匀称的）摆动。
  - 4) 注释中俄文例証的汉譯文。
  - 5) 詞組中的支配要求格。
  - 6) 誤用情况中的正确說法。
  - 7) 例句的出处。
- 4. « » 表示书名、电影、戏剧等专有名称。
  - 5. [ ] 表示語法方面的注释，参看略語表。
  - 6. < > 表示詞彙、修辭和专业术语方面的注释，参看略語表。

# 略語表

## 語法方面

[名]	名詞	[集]	集合名詞
[形]	形容詞	[完]	完成體
[副]	副詞	[未]	未完成體
[連]	連接詞	[完、未]	完成體及未完成體
[語氣]	語氣詞	[一次]	一次體
[複]	複數	[无人稱]	无人稱動詞
[陽]	陽性	[比]	比較級
[陰]	陰性	[插]	插入語
[中]	中性		

## 詞匯、修辭方面

<辨異>	同義詞和近義詞的詞義辨析	<庄>	庄重語詞
<轉>	轉義	<方>	方言
<反義>	反義詞	<革命前>	十月革命前用語
<口>	口語體	<旧>	舊時用語
<書>	書卷語體	<俗>	俗語詞
<詩>	詩體語詞	<不贊>	含有不贊成意味的用語
<正>	正式語詞，公文語詞	<諺>	諺語

## 專業術語方面

<化>	化学	<哲>	哲学
<电>	电学	<机>	机械
<数>	数学	<解>	解剖学
<医>	医学	<空>	航空
<矿>	矿物及矿业	<铁路>	
<动>	动物学	<电影>	
<植>	植物学	<地質>	
<农>	农业	<体育>	
<冶>	冶金	<历史>	
<技>	技术	<语法>	
<軍>	军事	<摄影>	
<法>	法学		

## 作家姓名縮写表

Аван.	Р. И. Аванесов	Корол.	В. Г. Короленко
Апс.	В. Н. Апсаев	Коч.	В. А. Кочетов
Акс.	С. Т. Аксаков	Кошев.	Е. Н. Кощевая
Арс.	В. К. Арсеньев	Круп.	Н. П. Крупская
Антон	С. П. Антонов	Крыл.	И. А. Крылов
Баб.	С. П. Бабаевский	Крым.	Ю. С. Крымов
Белин.	В. Т. Белинский	Купр.	А. И. Куприн
Бер.	Т. С. Берёзко	Леб.-К.	В. И. Лебедев-Кумач
Болот.	А. Т. Болотов	Лебед.	А. Г. Лебеденко,
Бубен.	М. С. Бубенинов	Леон.	Л. М. Леонов
Будаг.	Р. А. Будагов	Лерм.	М. Ю. Лермонтов
Бусл.	Ф. И. Буслаев	Лид.	В. Г. Лидин
Гай.	А. П. Гайдар	Мэм.-С	Д. Н. Мамин-Сибиряк
Гал.	Б. А. Гэлин	Мак.	А. С. Макаренко
Гог.	Н. В. Гоголь	Мар.	С. Я. Маршак
Гонч.	И. А. Гончаров	Маяк.	В. В. Маяковский
А. Гонч.	А. Г. Гончаров	Мичур.	И. В. Мичурин
Герб.	Б. Л. Горбатов	В. Некр.	В. П. Некрасов
Горбун.	К. Я. Горбунов	Некр.	Н. А. Некрасов
Горьк.	А. М. Горький	Ник.	Г. Е. Николаева
Гриб.	А. С. Грибоедов	Никит.	И. С. Никитин
Грибач.	Н. М. Грибачёв	Нов.	И. А. Новиков
Григор.	Д. В. Григорович	Нос.	Н. Н. Носов
Давыд.	Д. В. Давыдов	Овеч.	В. В. Овечкин
Держ.	Г. Р. Державин	Огар.	Н. П. Огарёв
Добр.	В. А. Доброльский	Одоев.	А. И. Одоевский
доброл.	Н. А. Добролюбов	А. Остр.	А. Н. Островский
Долмат.	Е. А. Долматовский	Н. Остр.	Н. А. Островский
Дост.	Ф. М. Достоевский	Ошан.	В. И. Ошанин
Дружин.	А. В. Дружинин	Павл.	П. А. Павленко
Жук.	В. А. Жуковский	Пан.	В. Ф. Панова
Журб.	П. Т. Журба	Пауст.	К. Г. Паустовский
Изюм.	Б. В. Изюмский	Первениц.	А. А. Первеницев
Исак.	М. В. Исаковский	Печер.	П. И. Печерский (Мельников)
Кав.	В. А. Каверин	Писем.	А. Ф. Писемский
Каз.	Э. Г. Казакевич	Пог.	Н. Ф. Погодин
Калин.	М. И. Калинин	Пол.	Б. Н. Полевой
Кат.	В. П. Катаев	Полт.	В. В. Полторацкий
Кет.	В. К. Кетлинская	Поп.	В. Ф. Попов
Кир.	С. М. Киров	Приш.	М. М. Пришвин
Кож.	А. В. Кожевников	Пушки.	А. С. Пушкин
Козл.	И. И. Козлов	Решети.	Ф. М. Решетников
Корн.	А. Е. Корнейчук	Салт.-Щ	М. Е. Салтыков -Щедрин

Саян.	В. М. Саянов	Н. Успен.	Н. В. Успенский
Сераф.	А. С. Серафимович	Фад.	А. А. Фадеев
Сим.	К. М. Симонов	Фед.	К. А. Федин
Скит.	С. Г. Скиталец	Фёдор.	А. Ф. Фёдоров
Сок.-М	И. С. Соколов-Микитов	Фурм.	Д. А. Фурманов
Солов.	С. М. Соловьев	Фуч.	Ю. Фучик
Твард.	А. Т. Твардовский	Чаков.	А. Б. Чаковский
Тихон.	Н. С. Тихонов	Черк.	Н. К. Черкасов
А. Толст.	А. Н. Толстой	Черныш.	Н. Г. Чернышевский
Л. Толст.	Л. Н. Толстой	Чех.	А. П. Чехов
Тург.	И. С. Тургенев	Щипач.	С. П. Щипачёв
Успен.	Г. И. Успенский		

## 目 次

前言 .....	III
凡例 .....	IV
略語表 .....	VII
作家姓名縮写表 .....	VIII
正文 .....	1—821
索引 .....	822

# A

**АБСОЛЮТНО** [副] 絶對地；純粹地；彻底地；完全地；十分地；极端地。

[註] 指某性質、状态之絕對准确，毫无例外，但在口語中常用作夸张的形容。如說：абсолютно белый（雪白的，非常白的）。

[詞組] ~ правильно 絶對正确；~ необходимо 絶對需要；~ вечно 絶對正确；~ хорошо 絶對好；~ невозможно 絶對不可能；~ равноправный 絶對平等的；~ свободный 絶對自由的；~ новый 完全新的；~ точный 絶對准确的；~ смиренный 十分溫和的；~ чистый 十分清洁的；~ подчиниться 絶對服从；~ отрицать 絶對否認，矢口否認；~ безвыходных положений нет 不会有絶對没有办法的情况。

[誤] 1. 他絕不是学生 Он абсолютно (应为 совсém) не студéнт. 2. 他絶对同意 Он абсолютно (应为 вполнé) соглáсен. 3. 孩子彻底改掉了坏习惯 Мáльчик абсолютно (应为 совсém) испрáвился от плохих привычек. 4. 极需要的东西用飞机运去了 Абсолютно (应为 совершéнно) необходимые вéщи были отправлены самолётом.

[例]

1. Для нас это — вопросы второстепенные или даже третьестепенные, но мéлкую буржуазию они ослепляют абсолютно. (Ленин) 对我們來說，这是一些次要的甚至很次要的問題，但小資產階級却完全为它們所迷惑。

2. Обе эти формулы правильны, но не абсолютно, а каждая для своего времени. 这两个公式都是正确的，但不是絶對地正确的，而是每一个公式都有它自己适用的时候。

3. Нáдо сказать то, что есть: программа должна заключать абсолютно непререкаемое, фактически установленное, только тогда она — программа марксистская. (Ленин) 应該說出实际情况，党綱應該包括絶對不可反駁的和确凿无疑的东西，只有这样的党綱才是馬克思主義的党綱。

4. Энгельс говорил: «Нелéпо... изображать принцип авторитета абсолютно плохим, а принцип автономии — абсолютно хорошим». 恩格斯說：“把权威原則描写成絶對坏的东西，而把自治原則描写成絶對好的东西…这是荒謬的”。

5. —Вы напрасно сердитесь, я абсолютно ни при чём. (Пан.) “你是白生气，这和我是絶對不相干的。”

6. Не стремитесь делать упрощенные выводы — либо абсолютно положительные, либо абсолютно отрицательные. 不要只图作絶對肯定或絶對否定的简单結論了事。

7. Он абсолютно надежный человек, на него вполне можно полагаться. 他是絶對可靠的人，完全可以信赖他。

8. Было бы абсолютно нелéпо думать, что природа империализма может изменяться. 如果認為帝国主义的本性可以改变，那是絶對荒謬的。

9. Кругом было абсолютно тихо. 周围一片寂靜。

## АБСОЛЮТНЫЙ I. 絶对的。

[註] 1. 指不作比較的，不取决于客观条件的。常用于科学术语中。 2. <反义> относительный (相对的)。

[詞組] ~ая величина (数) 絶对量；～ нуль 絶对零度；～ая истина 絶对真理；～ое право 絶对的权利；～ая (земельная) рента 絶对地租；～ая температура 絶对溫度；～ое движение 絶对的运动；～ критерий 絶对标准；～ прирост населения 人口絶对增长率；～ое число 絶对数字；～ые размеры ежегодного прироста производства 每年絶对增产量；～ое большинство 絶对多数；～ое превосходство 絶对优势。

[誤] 絶对的想法 *Абсолютный взгляд* (应为 *крайний взгляд* 或 *взгляд на всё*, как на нечто неподвижное, неизменяющееся)。

### [例]

1. Гброд Чунцин расположен среди гор, *абсолютная* высота которых не превышает 1000 метров. 重庆市座落在絶对高度不超过一千米的山岭中。

2. *Абсолютная* влажность данного района очень большая. 該地区絶对湿度很大。

3. *Абсолютный* чемпион по боксу вновь одержал блестящую победу. 这位拳击赛絶对冠军又赢得了一次辉煌的胜利。

4. Единство противоположностей условно, временно, относительно, а борьба взаимоисключающих противоположностей *абсолютна*. 对立的統一是有条件的、暫时的、相对的，而对立的互相排除的斗争則是絶对的。

5. Еще в начале освободительной войны партия указала, что перевес сил у противника является не *абсолютным*, а относительным. 早在解放战争初期，党就指出敌人的优势不是絶对的，而是相对的。

6.. Марксисты признают, что в *абсолютном* всеобщем процессе развития вселенной развитие отдельных конкретных процессов является относительным. 馬克思主义者承認，在絶对的总的宇宙发展过程中，各个具体过程的发展都是相对的。

## II. 完全的，十分的；絶对的；极端的。

[註] <辨異> *абсолютный* 比 *полный*, *совершённый* 更强调“无例外”，“无偏差”，“无缺陷”，“不容置辩”。 *абсолютный* 只能说明某情况、制度，不能说明物体或人，如不能说“完善的机器”是 *абсолютная* (应为 *усовершенствованная* 或 *безупречная*) машина，也不能说“完全中学”是 *абсолютная* (应为 *полная*) средняя школа。

[詞組] ~ порядок 十分整齐；～ое счастье 无比的幸福，絶大的幸福；～ое самодержавие 君主专制政体；～ая централизация и децентрализация 绝对的集中与絶对的分散；～ое повиновение 絶对服从；～ая темнота 一片漆黑；～ое согласие 完全同意；～ая поддержка 充分的支持；～ вазор 絶对荒谬；～ое преимущество 无可争辩的优越性。

[誤] 絶对平均主义 *Абсолютная* (应为 *полная*) уравниловка.

### [例]

1. Больному нужен *абсолютный* покой. 病人需要絶对安静。

2. Этот человек проявил *абсолютное* невежество. 这个人暴露出自己的完

全无知。

3. В нашей школе *абсолютная чистота*. 我們学校里非常清洁。
4. Это свидетельствует об *абсолютной правильности* выдвинутого партией и государством курса на полное использование имеющихся промышленных баз. 这一点證明，党所提出的充分利用現有工业基地的方針是完全正确的。
5. *Абсолютная монархия царя в России была свергнута в 1917 году.* 俄国沙皇的专制政体在一九一七年被推翻。

### АГИТИРОВАТЬ [未]

**САГИТИРОВАТЬ** [完] *кого-что* 或 *за кого-что* 或 *против кого-чего* 或无补語。  
(口头和書面的) 鼓动, 宣传, 进行鼓动; 煽动, 慾意; 劝說。

[註] <辨異> 1. *агитировать* 与 *пропагандировать* 不完全一样。 *агитировать* 是指通过口头或书面形式对群众或个人进行具体的鼓动活动, 目的是使人們行动起来去完成什么工作, 實現什么任务; 而 *пропагандировать* 是强调向众人一般地或系統地传播, 宣传, 解释某一种思想、学說、信念等, 其目的是要人們认识和接受这些东西(不一定立即行动), 不限于口头宣传, 书中、文章中进行宣传也可用此詞。 2. *агитировать* 补語为 *кого-что*, *за кого-что*, *против кого-чего*, 但 *кого-что* 用得较少, 可接动名詞或无补語。但 *пропагандировать* 补語只是 *что*, 一般不用动名詞。 *агитировать* 的 *кого-что* 是“对象”, *за кого-что* 或 *против кого-чего* 才是“內容”。 *пропагандировать* 的 *что* 是“內容”。 試比較: 1) *агитировать за марксизм-ленинизм* 宣传馬克思列宁主义(并鼓动为之奋斗)。 *пропагандировать марксизм-ленинизм* 宣传馬克思列宁主义(解释! 阐述)。 2) *агитировать за развитие сельского хозяйства* 为发展农业而进行宣传鼓动。 *Пропагандировать значение развития сельского хозяйства* 宣传发展农业的意义。 3. *агитировать* 在口语中可以指为某一件小事“尽力劝說”, 而 *пропагандировать* 只宣传大的道理。 4. *сагиттировать* 不是指完了宣传鼓动工作, 而是經過鼓动达到了說服、发动、打动的目的。 5. *агитировать* 可以指正确的“宣传鼓动”, 也可以指恶意的“煽动”, 具体是什么意思决定于上下文內容。

[詞組] ~ *за коммунизм* 宣传共产主义; ~ *за марксизм-ленинизм* 宣传馬克思列宁主义; ~ *за идеи Мао Цзэ-дуна* 宣传毛泽东思想; ~ (*за*) *генеральную линию партии* 宣传党的总路綫; ~ *за значение развития тяжёлой промышленности* 宣传发展重工业的意义; ~ *за всемерное развитие сельского хозяйства* 宣传大办农业; ~ *за идею «Сельское хозяйство — основа народного хозяйства»* 宣传“农业是国民經濟的基础”的思想; ~ *за жизнь и деятельность Ленина* 宣传列宁的生平活动; ~ *кучку реакционеров* 煽动一小撮反动分子; ~ *за уничтожение четырёх вредителей* 宣传除四害; ~ *за подавление контрреволюционеров* 宣传镇压反革命; ~ *за поддержку национально-освободительного движения стран Азии и Африки* 宣传支持亚非国家的民族解放运动; ~ *за осуществление генеральной линии* 宣传实现总路綫; ~ *за развитие духа «Четвёртого Мая»* 宣传发揚“五四”精神; ~ *против расточительства и хищения* 宣传反对貪污浪费; ~ *за Советскую власть* 进行宣传使之拥护苏維埃政权; ~ *за экономию продовольствия* 宣传节约粮食; ~ *в больших масштабах* 大张旗鼓地宣传。

[誤] 大力系統地对学生宣传工人阶级世界观 Усиленно и систематически *агитировать* (应为 *пропагандировать*) *мировоззрение рабочего класса среди*

студентов.

[例]

1. Не агитируйте, товарищ, я давным-давно патриот-дальневосточник, — отозвался Алексей. (Аж.) “你用不着向我宣传，同志，我老早就是热爱远东的人了，”阿列克赛回答说。

2. В связи с опубликованием курса партии на строительство страны во всей стране широкий агитируют. 党的建国方针公布后，在全国范围内展开了广泛的宣传鼓动工作。

3. Мы должны не только агитировать и пропагандировать уже имеющиеся великие успехи, но и делом показать, как мы подготовляемся и вооружаемся для дальнейшей, более крупной социалистической стройки. 我们不仅应该宣传已经取得的巨大成就，而且应该用事实告诉人们，我们正在积极准备着下一步更大规模的社会主义建设。

4. Чтобы агитировать за идеи революции, партия создала свою газету «Синхуажибао». 为了宣传革命思想，党创办了自己的报纸“新华日报”。

5. Мне тоже доводилось агитировать в деревне против суеверий. 我在农村也曾宣传过破除迷信。

6. На косогоре рыли землю все с тем же упорством. Жухрай... тихо сказал Акиму: «Митинг не нужен. Агитировать здесь некого. Правду ты, Токарев, сказал, что им цены нет». (Н. Остр.) 大伙仍旧在斜坡上顽强地掘着土。… 朱赫来低声对阿金说：“用不着开群众大会了。这里谁也用不着鼓动。托卡列夫，你说的对，他们真是无价之宝”。

АДРЕС 地址，住址，住处；通讯处，姓名住址。

[註] 指某人、某单位机关的所在地，包括地名、街名、门牌号数。“写信封”不说 писать конверт，应说 писать адрес на конверте。这里的 адрес 可以包括收信人和发信人的姓名和地址。

[詞組] условный ~ 挂号地址； точный ~ 准确地址； временный ~ 临时地址； неразборчивый ~ 字迹潦草的地址； ~ редакции 编辑部地址； тайный ~ 秘密地址； попросить ~ 要地址； переменить ~ 更换地址； искать ~ 找地址； отправить по ~у 寄到地方，按地址寄； доставить по ~у 送到地方，按地址送； ошибиться ~ом 送错或找错地方； не по ~у 找错门路；找错人。

[誤] 1. 給工厂选定了适当的地址 Выбран подходящий адрес (应为 подходящее местоположение) для завода. 2. 我們学校的地址在嘉陵江畔 Адрес нашего института (应为 наш институт) находится около реки Цзялийн. 3. 請明天到我住处来 Приходите завтра ко мне на адрес (应为 на дом).

[例]

1. И тут же дал Нине адрес Жоры Арутюняна. (Фад.) 他并且立刻把若拉·阿鲁秋仰茨的地址给了妮娜。

2. — Мы обязательно должны идти по этому адресу — я и Туркенич? — тихо спросил он. (Фад.) “我們，我跟杜尔根尼奇，一定得到这个地方去嗎？”他輕輕地問。

3. Я долго шарил по записным книжкам, чтобы найти затерянный адрес. 为了找到失落的地址，我把几个記事本翻看了很久。

4. Как мы разыщем егб квартиру — ведь адреса не знаем. 既然我們不知道地址，如何能找到他的住宅呢。

5. Чарский ласково расстался с импровизатором, взяв себѣ егб адрес. 查尔斯基要了即兴作者的通信处，就和他亲切地分手了。

6. Пишите нам, подружки, по новым адресам! 姑娘們，按新地址給我們写信吧！

7. Мы прбсим читателей направлять все замечания в адрес издаельства. 我們希望讀者把意見寄往出版社。

**АККУРАТНО** [副] 言真地；整洁地；整齐地；准时地。

[詞組] листбк, ~ испысанный чернилами —一张用墨水整整齐齐写滿字的传单； ~ платить за (что) 按时支付； ~ отвечать на письма 按时回信； ~ жить 生活得有規律； ~ узнать о (чём) 仔細了解一下(什么)； ~ встать 按时起床； ~ причёсываться 头梳得整齐； ~ писать 写得清楚； ~ сложенный 折叠得整齐的，堆得整齐的； ~ одетый (одеваться) 穿着整洁的。

[例]

1. Нам газету доставляют аккуратно. 按时給我們送来報紙。

2. Ему капитан всегда поручал самые сложные задания, и Харитонов выполнил их спорвисто, аккуратно и всегда очень удачно. (Пол.) 大尉总是把最难的任务派給哈里东諾夫，而他也机敏地、准确地去完成，并且总是完成得很成功。

3. На аккуратно выглаженной гимнастёрке среди других наград — ленточки двух орденов Славы. Воевал солдатом. (Пол.) 挂在他那熨得平平整整的軍便服上的一些綬带中，我看見有两个荣誉勳章的綬带。他一定是当过战士打过仗的。

4. Солдаты поправляли на груди автоматы, снимали тряпочки, которыми были аккуратно закутаны затворы, надвигали на брови капюшоны. (Пол.) 战士們整理好了胸前的冲锋枪，拿掉小心地包裹在枪栓上的擦枪布，把风帽拉到眉边。

5. Стекла в домах не разбиты, а аккуратно вынуты. (Мак.) 房子上的玻璃不是敲碎了，而是好好地取下来的。

6. — Ну да, — возразил Гаврило и подумал про себя: «Нечего сказать, аккуратно говорит человек». “唔，是的，” 格夫里罗答道，他心里在想：“沒有話說，人家說得头头是道。”

7. В боковом кармане егб пиджака аккуратно лежит егб подлинный, нефальшивый комсомольский билет. (Горб.) 他那真正的、一点也不假的共青团證妥妥貼貼地放在他的短外衣的插袋里。

8. — Ты же, смотри, аккуратней. Коббу не роняй! “你要小心謹慎些，烧瓶別掉到地上！”

**АККУРАТНЫЙ** 言真的，仔細的；准确的；整齐的；准时的。

[註] 可以表示人的工作态度好，守秩序，保持清洁，完成工作任务守时、准确、认真等，可以表示事物或某种行为完成得有秩序、守时，作得准确、整洁等。注意此詞汉語譯法較多，而且互相區別較大。

[詞組] ~ человек 言真(守时、仔細、爱清洁、有条理)的人； ~ ученик

細心的学生; ~ инженер 認真仔細的工程师; ~ая вещь 整洁(精致)的东西; ~ая комната 整洁的房间; ~ костюм 整洁的西服; ~ое исполнение обязанностей 認真执行职务; ~ приход на работу 按时上班; ~ на время 准时的; ~ побчерк 工整的(規矩的)书法; ~ая запись на доске 工整的板书; ~ая стопка учёбников 整齐的一叠教科书; ~ое посещение уроков 按时听课。

[誤] 1. 精密仪器 *Аккуратные* (应为 точные) приборы. 2. 精确的射击 *Аккуратная* (应为 точная 或 мёткая) стрельба. 3. 精确的譯文 *Аккуратный* (应为 точный) перевод. 4. 整齐的步伐 *Аккуратный* (应为 чёткий) шаг. 5. 整齐的行列 *Аккуратные* (应为 стройные) ряды.

[例]

1. Он человéк *аккуратный*, никогда не опáздывает. 他是守时间的人，从不迟到。

2. Молодёжь собралась вокрúг чистенького, *аккуратного* плотника Серафима. (Горьк.) 年轻人都围住了整洁的木匠绥拉费姆。

3. Пройдя ёщё немнго, я увидел красноватый огонёк в одном из окон *аккуратного* деревянного здания. 又过了一会儿，我看見这所整齐的木房子的一个窗子里露出微红的灯光。

4. Проверив пахоту, директор совхоза говорит: «Эдрово, работа *аккуратная*. 国营农場場长检查了耕地工作之后，說道：“真棒，活儿干得利索”。

5. Она бережно держит в руке глянцевый лист бумаги с *аккуратными* столбиками цифр. 她手里小心翼翼地拿着一张画着一行行整齐数字的道林紙。

**АКТИВНО** 积极地；精力充沛地。

[註] 有书卷語色彩，多用于社会政治生活方面。汉語詞“积极地”較俄語 **активно** 含义要广，含有“經常、喜爱、以极大的兴趣”等意思，因此在翻譯时，不能把汉語“积极地”全譯成 **активно**，参看 [誤]。

[詞組] ~ агитировать 积极宣传; ~ вступать в комсомол 积极加入共青团; ~двигать дело вперёд 积极推动事业前进; ~ направлять работу 积极指导工作; ~ овладеть 积极掌握; ~ осуществлять (какбe) намéренie 为实现(某种)意图而积极努力; ~ призыва́ть 积极号召; ~ распространять опыт 积极推广經驗; ~ развертывать работу 积极开展工作; ~ включиться в революционную деятельность (участвовать в революционной деятельности) 积极参加革命活动; ~ использовать все средства идейного воздействия 积极地利用一切进行思想教育的手段; ~ работать 积极工作; ~ сотрудничать в большевистских изданиях 积极参加布尔什维克的出版工作; ~ руководить 积极领导。

[誤] 1. 他跳舞很积极 Он *активно* (应为 часто) танцует. 2. 积极要求入党 *Активно требовать* (应为 искренне стремиться) вступить в партию. 3. 积极回答問題 *Активно* (应为 охотно 或 оживлённо) отвечать на вопросы.

[例]

1. После освобождения оживилась политическая жизнь на селе. Крестьянство стало *активнее* участвовать в общественных делах. 解放后乡村的政治生活活跃起来了。农民們开始更加积极地参加社会活动。

2. Народы всего мира, и в особенности народы социалистических стран